

Tractatvs De Pensionibvs Ecclesiasticis

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1671

Cap. IX. Ille cui dignitas Parochialis est vnita & de suo soluit pensionem
Vicario habet ius nominandi, idquè non obstante quod vicaria amouibilis
reducta sit in perpetuam per Episcopum vigore ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98356)

Tract. de Pensionib. Ecclesiast. Cap. IX. 23

- 13 de ipsius Ecclesia prouentibus portionem. † Verum quidem est, quod in primis prouideri debet de alimentis & Congrua Vicario, quam Rectori: Rebuff. de Congr. num. 201. Surd. de aliment. tit. 1. quest. 100.
- 14 † Sed semper ex fructibus illius beneficii, cui Vicarius inferuit, praestanda sunt alimenta: Surd. in dicto tract. de aliment. tit. 1. quest. 60. num. 11. Barbof. de Iur. Ecclesiast. lib. 3. cap. 6. num. 40.
- Et super hoc adest constitutio sacri Concilii Tridentini in multis locis, nempe sess. 6. de reformat. cap. 2. sess. 7. cap. 5. & sess. 21. de reformat. cap. 4. & 6. & sess. 24. cap. 18. & sess. 25. cap. 16. sed praecipue dicta sess. 21. cap. 4. his verbis, Illis autem Sacerdotibus, qui de nouo erunt Ecclesis nouiue creatis praeficiendi, competens assignetur pensio ex fructibus ad Ecclesiam matri-

cem quomodocunque pertinentibus.

Et ex his resoluentur rationes dubitandi in contrarium allatae: quia supposita insufficientia reddituum beneficii vniti, onus alimentorum Vicarij non spectat ad Rectorem, sed ad Parochianos, qui tenentur hoc casu illi prouidere de alimentis: Rebuff. in dicto tract. de Congr. num. 94. Surd. dicto tit. 1. quest. 60. num. 2. Chopin. de sac. polit. lib. 3. tit. 4. num. 5. in margine, fol. mihi 468. Qui omnes dicunt Parochianos teneri ad alimenta, si redditus aut nulli sint, aut adeo tenues, ut nihil aut parum Rectori remaneat: cum igitur stante insufficientia reddituum, hoc onus non ad Rectorem eiusque beneficium pertineat, sed ad Parochianos; sequitur illum ab hac petitione absolendum esse.

CAPVT IX.

ARGVMENTVM.

PORTIONEM seu pensionem annuam soluens Vicario perpetuo, ille cuius Dignitati Ecclesia Parochialis est vnita, habet ius nominandi Vicarium, non obstante erectione Vicarij Temporalis in Vicarium perpetuum facta per Episcopum vigore Concilij Tridentini. Et vtrum Legatus possit huic iuri derogare; & quatenus possit, ex quibus censeatur voluisse. Et vtrum Legatus possit derogare dispositioni iuris communis.

SVMMARIVM.

- 1 Praesentatio & nominatio Vicarij perpetui spectat ad illum, cuius beneficio Parochialis est vnita, si Vicario praestet annuam pensionem seu portionem de suo.
- 2 De Iure communi Vicarius Temporalis & amouibilis est instituendus, quando Parochialis Ecclesia est subiecta alteri pleno iure, tam quoad temporalia quam quoad spiritualia.
- 3 Quod ampliatur ut locum habeat tam in Ecclesijs secularibus quam Regularibus.
- 4 Perpetuitas per Episcopum ordinata in Vicaria, qua antea erat amouibilis, non potest alterare subiectionem & nominationem Vicariorum.
- 5 Per deputationem Vicarij perpetui non desinit Ecclesia esse de mensa.
- 6 Ex dispositione Concilij Tridentini concedentis Episcopo facultatem erigendi Vicarias temporales in perpetuas, non tollitur ius nominandi Vicarios competens illis, qui beneficium, cui facta est unio, possident.
- 7 Hoc procedit maxime stante Bulla S. M. Pij V. de super publicata.
- 8 Reuocatur in dubium vtrum Legatus possit derogare iuri nominandi competenti ex iure communi.
- 9 Derogatio iuris nominandi requirit specialem expressionem, quando ius illud competit ex dispositione iuris communis.
- 10 Clausula, Non obstantibus, &c. non comprehendit Statuti derogationem, si in illo detur certa forma.
- 11 Contra ius quod alicui competit vigore iuris communis, difficilior est derogatio.
- 12 Indulti nomine quid contineatur.
- 13 In quacunque derogatione stricta fieri debet interpretatio.
- 14 Explicatur articulus facultatis Legationis circa collationem beneficiorum uniuersum.

- 15 Vtrum Legatus contineatur appellatione ordinarij collatoris.

ERTVM est, ius nominandi Vicarium Parochialem, Dignitati competens, cui similis Ecclesia est vnita, in quadruplici iure fundari posse. Primo, in iure communi: Secundo, in statutis Ecclesiae ab antiquissimo tempore obseruatis: Tercio, in literis Episcopalibus erectionis Vicariae perpetuae, quae antea erat amouibilis. Quarto, in Bulla Sancti. Memor. Pij V. quae incipit, Ad exequendum. Verum quia in hac materia multa diximus cap. 187. tom. 2. quest. benefic. & noua excitata fuere Dubia, cum hac materia aliqua ratione dependeat ex praestatione pensionis congruae; rationi consonum duxi aliqua hic subnectere, quae tamen submittuntur Integerrimo Rotae Romanae Iudicio, ad quam Decisio pertinet, quae propediem expectatur a R. D. Praeposito Insulano.

Quod attinet ad primum Caput, negari non potest quin ius nominandi Vicarium in dicta Ecclesia Villae Insulae, spectet ad Dominum Praepositum ratione subiectionis, cum Vicarij Parochiales eiusdem Ecclesiae sint pleno iure subiecti eidem Praeposito tam quoad temporalia quam quoad spiritualia: quia ante erectionem Vicariae temporalis in perpetuam; Praepositi deputabant Vicarios temporales & seruitores amouibiles, ex quibus arguitur subiectio omnimoda: Seraphin. decis. 1304. tum etiam quia Praepositus dabat, & dare continuauit habitationem ex propria domo, & portionem ex proprijs redditibus ipsis Vicariis: Cardinal. in Clement. unic. de offic. Vicar. num. 10. in 9. quest. Glossa in Clement. Frequens, in verbo, Ad mensam, de excessib. Praetator. & ibi DD. † qua subiectione supposita, tam quoad spiritualia quam quoad temporalia, Vicarius de iure communi non perpetuus, sed temporalis instituendus erat. Abb. in cap. de Monachis, de praebend. num. 9.

24 Petri Francisc. de Tonduti Sanlegerij

& *ibidem* ceteri DD. & ideo pro institutione Vicarij Parochialis non erat recurrendum ad Episcopum, sed institutio & destitutio spectabat ad D. Præpositum: Rota *decis. 2. de excessib. Prælator. n. 2. in Nonis*: vbi dicitur habere locum in quacunque vnione facta pleno iure, tam spirituali, quam temporali: imò generaliter, quod in quibuscunque Ecclesijs vnitis deputatio Vicarij spectat ad Prælatum, seu Dignitatem, cuius mensa Parochialis est vnita, tradunt DD. in *cap. Extirpande, §. qui vero, de Præbend. cap. de Monachis, eod. tit. cap. unico, de Capellis Monach. lib. 6. G. l. de benefic. part. 9. cap. 2. num. 289. Rota decis. 798. vers. ultra quod: part. 1. Diuers. & in Tirasonen. iuris presentandi 27. Maij 1648. coram Bubalo, inserta apud Garf. dicta part. 9. cap. 2. num. 290. † Quæ iura procedunt non solum quando agitur de monasterijs, sed etiam quando agitur de Ecclesijs secularibus: Rota *decis. 710. num. 4. part. 2. recent.* Videatur de hac materia *decisio* Rotæ 89. in 2. part. huius operis.*

4 Quoad secundum caput, constat euidenter ex statutis dictæ Ecclesiæ, constituendos esse in illa duos Vicarios amouibiles, & Domini Præpositi Seruitores; & ideo non est rationi consonum vt ex Seruitoribus fiant Domini; sed satis est, vt ex temporalibus fiant perpetui, nec perpetuitas postea ordinata potest alterare subiectionem dictorum Vicariorum, & ius competens Præposito ad illorum nominationem: vt mox dicitur, iuxta *decis. Caualer. 595. de qua infra, Rota decis. 102. num. 10. versic. apparet enim: part. 1. recentior.* † nec per deputationem Vicarij perpetui Ecclesia definit esse de mensa: Rota *decis. 37. num. 8. part. 4. recentior.*

6 Quod attinet ad Tertium caput, nempe ad erectionem Vicariæ temporalis in perpetuum, factam per Episcopum in vim Concil. Trident. *sess. 2. cap. 7. de reformat.* clarum est, quod illius vigore ius nominandi Vicarium pertinere ad Præpositum: cum ex eo quod ius illud expressè fuit reseruaturn in dictis literis erectionis, in quibus expressè cauetur, quod Vicarij temporales debeant in futurum esse perpetui, ad nominationem tamen & præsentationem dicti Præpositi, & eius successorum, & cuiuslibet ipsorum; tum etiam quia per talem erectionem quæ fiebat arbitrio Episcopi, ex dicta facultate illi concessa per Concilium, non alterabatur subiectio Vicariæ, nec exercitium curæ, nec modus prouidendi ad nominationem Præpositi: Caualer. *decis. 595. num. 2. versic. Hac Vicaria, & num. 3. Rota dicta decis. 37. num. 10. part. 4. recent.*

7 Supradicta omnia confirmantur per dictam Bullam Sanc. Mem. Pij V. in qua ius nominandi Vicarios in Parochialibus vnitis expressè reseruaturn illis, quorum beneficijs seu Dignitatibus Parochiales vnite reperiuntur.

His ita suppositis, non erit difficilis responsio ad dubia in contrarium deducta.

Ad primum enim, petitur ex eo quod in literis Legationis confertur cura perpetua Parochialis & Collegiatæ Ecclesiæ Beatæ Mariæ de Angelis, quæ de iure patronatus, seu de iure præsentandi Clericorum videlicet dicti Præpositi existit, & sic videtur sufficeretur derogatum iuri nominandi competenti dicto Domino Præposito.

Respondetur, Illustrissimum Dominum Vicelegatum, quatenus potuisset, tamen noluisse derogare iuri nominandi Præposito competenti.

8 Non potuisse quidem dici posset, quia Legatus de latere nihil potest rescribere contra dispositionem iuris communis: Rota *decis. 490. num. 7. part. 1.*

recent. & decis. 50. num. 4. in fine, part. 3. recent. Neque potest aliquid concedere contra dispositionem effectam Papalem, Rota *decis. 67. num. 16. part. 4. recent. 109. 2. & decis. 344. num. 12. part. 5. recent.* Non potuit igitur Vicelegatus derogare iuri competenti Præposito, tam ex dispositione iuris, vt superius in principio probatum fuit, & ultra citatos trahit Merlin. *decis. 106. num. 4.* quam ex statuto & ex decreto erectionis Vicariæ temporalis in perpetuum, necnon etiam ex constitutione Pij V. de qua superius actum est. Vnde prouiso per Vicelegatum sine præsentatione Præpositi obstat Regula de iure quæstio non tollendo.

Sed omissa quæstione potestatis, dicendum est, Vicelegatum noluisse derogare iuri nominandi Præposito competenti. Probaturn primò, quia siue ex iure communi, siue ex Bulla Pij V. ius nominandi competat Præposito, non censetur Vicelegatus illi derogare voluisse, nisi expressè & specialis intencuerit derogatio: Quia cum Pontificia illa constitutio facta fuerit per viam legis generalis, est speciali notà digna, & illi non derogatur per quacunque clausulas generales: Rota apud Garf. *de benefic. part. 9. cap. 2. num. 309. in fine, versic. & cum dicebatur: & num. 310. in princip. versic. & ad illud quod regula.*

Non sufficit ergo narratum fuisse Vicelegato Iustitiam seu nominandi Præposito competere, sed debebat exprimi illud competere ex dispositione iuris communis, statuto Ecclesiæ, decreto Episcopi, & ex Bulla Pontificia; quæ omnia erant speciali notà digna: vt dicitur in dictis decisionibus apud Garf. *dicto loco, num. 309. & 310.*

Nec clausula non obstantibus statutis &c. apposita in Bulla Legationis potest comprehendere derogationem Statuti particularis eiusdem Ecclesiæ, dantis Præposito ius nominandi, cui non fuit præiudicatum per decretum Episcopi, vt dictum est: quia derogatio illa non potest referri ad statutum particulare dans formam conferendi certum beneficium: Barbof. *de clausul. c. 84. n. 8.* Noluit ergo Vicelegatus derogare iuri nominandi, & sine magis specifica derogatione in præiudicium iuris Præpositi collationem facere.

Ad Secundum, petitur ex eo, quod derogatio facilius facta censetur facultati competenti de iure communi, quam illi quæ competit ex priuilegio.

Responsio est in promptu: nempe difficilius derogari iuri competenti ex constitutione facta per formam legis, vt in terminis constitutionis de qua agitur, determinat Gonzal. *ad regul. 8. gloss. 5. §. 3. num. 72. & gloss. 36. num. 34.* vbi propterea concludit *num. 35.* Vicarias Parochiales tanquam priuilegiatas priuilegio clauso in Corpore iuris, non comprehendendi sub clausulis derogatorijs Regulæ octauæ: Moneta *de commut. ultim. volum. cap. 7. num. 184.* cum pluribus allegatis per Barbof. *de clausul. cap. 85. n. 1. & sequent.*

Ad Tertium, quod fundatur in derogatione cuiuslibet Indulti Episcopo vel Præposito competenti: Respondetur ius Domini Præpositi non fundari in Indulto, sed in Iure communi, Statuto, decreto Episcopi, & Bulla Pij V. quæ non possunt comprehendendi sub nomine Indulti, quod supponit relaxationem iuris communis, & æquiparatur priuilegio, & specialiter ultra ius commune continet concessionem: Gonzal. *ad regul. 8. gloss. 35. num. 6.* Quod etiam probatur ex verbo, Indulgentia, in eadem Vicelegati prouisione adiecto: de qua Gonzal. *ibid. dicto num. 6.* Mastrill. *de Indult. general. cap. 1. n. 7.* Ripa in *cap. sicut Romana, num. 33. de rescript.*

Ad

Tract. de Pensionib. Ecclesiast. Cap. X. 25

13 Ad Quartum, quod ius præferendi largo modo censetur comprehensum in derogatione loquente de iurepatronatus: Respondetur hoc non procedere in casu de quo agitur, propter naturam derogationis, in qua stricta fieri debet interpretatio: Rota decis. 23. num. 19. & 20. part. 5. recent. & decis. 347. num. 6. part. 4. recent. tom. 2.

Ad Quintum, quod Legatus maximè ex facultatibus Legationis potest conferre beneficia unita.

14 Respondetur quod non sufficit Legato datam fuisse facultatem conferendi beneficia unita, sed probari debet quod facultas loqueretur de Parochialibus pleno iure subiectis Dignitati; quia dispositio faciens mentionem de casu simplici, non habet locum in casu mixto: & sic facultas mentionem faciens de unitis, non habet locum in Parochialibus unitis, pleno iure subiectis: cum enim agatur de materia correctoria iuris communis, non potest fieri extensio de casu ad casum: Socin. sen. consil. 121. num. 2. & consil. 150. num. 21. vol. 1.

15 Ad Sextum, quo opponitur Bullam Pij V. lo-

quentem de ordinariis Collatoribus, non comprehendere Legatos.

Respondetur quod verba Bullæ Pontificiæ non referuntur simpliciter ad Collatores ordinarios, sed loquuntur in genere de omnibus, quibus ius conferendi competit; ut patet ex illis verbis: ad nominationem illorum, in quorum Ecclesiis unitis ponentur, cum ipsorum Ordinariorum approbatione deputentur; quod verbum deputentur, non refertur ad collationem Ordinariorum, sed illorum approbationem.

Præterea verum est, Legatos vere esse Collatores ordinarios, cap. 1. & 2. de offic. Legat. in 6. Franc. Marc. decis. 86. num. 1. lib. 2. Paris. de resignat. lib. 8. quest. 9. num. 24. Garl. de benefic. part. 5. cap. 3. num. 5. & 6. & num. 9. in fine, ubi reprehendit Gonzal. dicentem Legatos esse improprie Ordinarios, Rota decis. 520. num. 7. part. 4. recent. post Gambar. de offic. Legat. lib. 8. num. 6. maximè ad effectum derogandi iuri quæsito Proposito ex dispositione iuris communis, statuto Ecclesiæ, & aliis titulis, de quibus supra, quo casu illa interpretatio sumi debet, quæ iuri communi fauorabilior est: ut supra dictum est.

CAP V T X.

A R G V M E N T V M.

TRVM de Pensionibus debeat. Annata per Pensionarium soluenda. Quid sit Annata? Quid commune seruitium? Quid minutum? De quibus & quando debeat Annata, vel Compositio? Quid de pensionibus Regularium? Et Vtrum pensio deducatur de valore beneficii, ad excusandum à mala valoris fructuum expressione? Vtrum Annata debeat ex distributionibus, & ex iis quæ assistentibus certis diuinis Officiis persoluantur, & in fine anni distribuuntur, quæ proprie non sunt Distributiones? Annatam deberi super quibuscunque beneficiis etiam patronatis. Quid sint Quindennia loco Annatæ soluenda? A quibus, & quando debeantur.

S V M M A R I V M.

- 1 Quid sit Annata, & quomodo debeat.
- 2 Qui sint illi Officiales Romana Curia, qui participant de Annata, & quomodo.
- 3 Que sit differentia inter Annatam, commune seruitium, & minutum seruitium.
- 4 Annata de quibus fructibus soluitur, & vtrum de distributionibus quotidianis.
- 5 In beneficiis Germania non soluitur Annata, & exprimuntur fructus quasi non excedentes 24. ducatos.
- 6 Regula, de vero valore exprimendo, non habet locum in beneficiis Gallie.
- 7 In Gallia dum agitur de beneficiis minoribus, loco Annatæ soluantur compositiones.
- 8 Annata licet non debeat ex distributionibus quotidianis, tamen debetur ex prebenda, & massa grossa.
- 9 Fructus qui distribuuntur in fine anni, non sunt proprie Distributiones.
- 10 Qui sunt illi fructus qui proprie sub nomine Distributionum quotidianarum continentur.
- 11 Fructus beneficii qui dicantur consistere in massa grossa.
- 12 Papa ex gratia pensiones imponere potest super distributionibus quotidianis.
- 13 Annata debetur etiam in provisionibus Legationis, Sanlegerij de Pensionib.

- 14 Consuetudo exprimendi valorem fructuum in non excessu viginti quatuor Ducatorum, procedit quoad Annatam, non autem quoad alios effectus.
- 15 In nominationibus Vniuersitatum, & Vnionibus, non sufficit exprimere valorem viginti quatuor Ducatorum, sed verus valor fructuum beneficii exprimendus est.
- 16 In beneficiis taxatis solutio Annatæ debet fieri iuxta taxam, etiamsi redditus multo maiores fuerint.
- 17 Annata debetur de fructibus beneficii, quod est de Iurepatronatus laicali, si non sit Consistoriale, etiamsi esset de Iurepatronatus Imperatorum, vel Regum: Non tamen debetur ex provisionibus factis coram Collatoribus Ordinariis.
- 18 Vicarij perpetui non solvunt Annatam ex sua congrua portione.
- 19 Pro beneficiis unitis, loco Annatæ, soluitur Quindennium.
- 20 Quindennia quid sint, & quomodo soluenda.
- 21 Quindennia non debentur, quando unio beneficii non fuit facta Manni-mortua, sed Dignitati, vel beneficio vacabili, quia de toto soluitur Annata.
- 22 Annata soluitur tam in casu resignationis, quam vacationis per obitum.
- 23 Ex pensionibus Ecclesiasticis Annata soluitur si excedant

C

excedant